

INHOUDSOPGAVE

- 1 Inleiding

- 2 De bezwaarschriftencommissie
 - 2.1 taakstelling
 - 2.2 samenstelling
 - 2.3 werkwijze

- 3 De commissie in cijfers

- 4 Conclusies en aanbevelingen

Bijlage

- Tekst Verordening commissie bezwaarschriften
- Informatiefolder "Een bezwaar tegen een besluit?"

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

Sinds de inwerkingtreding van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in 1994 kent Nederland een verplichte procedure voor bezwaarschriften tegen besluiten van de overheid. Deze regeling bepaalt dat iemand die het niet eens is met een besluit van een bestuursorgaan in de meeste gevallen eerst bij dat bestuursorgaan bezwaar moet maken voordat hij naar de rechter kan gaan.

De bezwaarschriftenprocedure biedt de mogelijkheid om het besluit in al zijn aspecten opnieuw te bezien en te heroverwegen. Het horen van de indiener van een bezwaarschrift en eventuele andere betrokkenen is daarbij een belangrijk element.

De bezwaarschriftprocedure kan op verschillende manieren worden ingericht. In de gemeente Oirschot worden de bezwaarschriften voorgelegd aan de bezwaarschriftencommissie (hierna: de commissie). De commissie is onafhankelijk. Zij hoort partijen en brengt advies uit aan het bestuursorgaan (de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester) dat het bestreden besluit heeft genomen. Het bestuursorgaan neemt vervolgens aan de hand van het advies een heroverwegingsbesluit op het bezwaarschrift. Tegen deze beslissing op bezwaar kan eventueel beroep worden ingesteld bij de rechter.

De *verantwoording* van de werkzaamheden van de commissie (artikel 19 van de Verordening commissie bezwaarschriften) aan de burgemeester, college en de gemeenteraad wordt afgelegd door middel van een verslag van de commissie. Voor u ligt het verslag van de commissie over het jaar 2013. Net als andere jaren wordt in dit jaarverslag aandacht besteed aan het aantal ingediende bezwaarschriften, de adviezen van de commissie en het verdere verloop bij de bestuursrechter.

HOOFDSTUK 2

DE BEZWAARSCHRIFTENCOMMISSIE

Vanaf 7 oktober 2010 adviseert de bezwaarschriftencommissie op grondslag van de "Verordening commissie bezwaarschriften" (hierna: de Verordening), die op 28 september 2010 door de gemeenteraad is vastgesteld.

2.1 Taakstelling

In artikel 2, eerste lid, van de Verordening is de *taak* van de commissie omschreven als:

- 1 Er is een commissie ter voorbereiding van de beslissing op bezwaren tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester.

Het tweede lid, van artikel 2 van de Verordening bevat een regeling van de *bevoegdheid* van de commissie, enkele categorieën bezwaarschriften zijn uitgezonderd van behandeling door de commissie:

- 2 De commissie is niet bevoegd ten aanzien van bezwaarschriften die zijn ingediend tegen besluiten op grond van een wettelijk voorschrift inzake:
 - a. belastingen of de Wet waardering onroerende zaken;
 - b. personele aangelegenheden;
 - c. aangelegenheden op het gebied van werk, inkomen en zorg.

2.2 Samenstelling commissie

In artikel 3 van de Verordening is de *samenstelling* van de commissie als volgt omschreven:

- 1 De commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee leden.
- 2 De voorzitter en de leden worden door het college benoemd, geschorst en ontslagen.
- 3 Het college kan een aantal plaatsvervangende leden benoemen.
- 4 De commissie regelt de vervanging van de voorzitter.
- 5 De voorzitter en de leden van de commissie kunnen geen deel uitmaken van of werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan.

Ten aanzien van de *zittingsduur* is in artikel 5 het navolgende bepaald:

- 1 De leden van de commissie worden benoemd voor een termijn van drie jaar. Het is mogelijk twee keer herbenoemd te worden.
- 2 De voorzitter en de leden van de commissie kunnen op elk moment ontslag nemen. Zij doen daarvan schriftelijk mededeling aan het college.
- 3 De aftredende of ontslag nemende voorzitter of leden van de commissie blijven hun functie vervullen totdat in de opvolging is voorzien.

De samenstelling van de commissie was in 2013 als volgt:

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>
Dhr. mr. W.A.M. Waarma	voorzitter
Dhr. mr. J.T.A.J. van der Ven	lid
Dhr. mr. J.A.H. Kuyper	lid
Dhr. mr. drs. A.J. Bakkes	plv-lid

Er hebben in 2013 geen mutaties plaatsgevonden.

De commissie wordt in haar werkzaamheden ondersteund door een ambtelijk secretaris, mevrouw mr. L.M.T. Govaers-Gruijters.

2.3 Werkwijze

De procedure voor de behandeling van bezwaarschriften door de commissie is in de Awb en in de Verordening vastgelegd.

Voorprocedure

Een bezwaarschrift wordt door de postafdeling van de gemeente gestuurd aan de vakafdeling en een afschrift hiervan aan de secretaris van de commissie. In de praktijk levert het herkennen van een inkomende brief als bezwaarschrift weinig problemen op. In de aanhef van de brief vermelden de meeste indieners van bezwaarschriften (reclamanten/bezwaarmakers) het woord 'bezwaarschrift'. De postafdeling verstuurt een ontvangstbevestiging. Overigens kan met ingang van 16 augustus 2011 via de gemeentelijke website een bezwaarschrift worden ingediend met gebruikmaking van de DigiD-inlogcode.

De secretaris beoordeelt of het bezwaarschrift volledig is en tijdig is ingediend. Als een gebrek wordt geconstateerd verzoekt de secretaris bezwaarmaker om het gebrek binnen een bepaalde termijn te herstellen. Vaak betreft het dan het ontbreken van een onderbouwing van de bezwaren. Deze zogenaamde 'pro forma' bezwaarschriften worden alvast ingediend om de termijn veilig te stellen.

De termijn waarbinnen bezwaar moet worden gemaakt bedraagt zes weken, te rekenen vanaf de datum van bekendmaking van het besluit waartegen het bezwaar zich richt. In verband hiermee is het belangrijk dat door de postafdeling de envelop wordt bewaard en gehecht aan het bezwaarschrift. Wanneer de termijn is overschreden wordt bezwaarmaker verzocht om de redenen voor de termijnoverschrijding aan te geven. Als blijkt dat er gegronde redenen zijn (de zogenaamde verschoonbare termijnoverschrijding), dan kan toch een inhoudelijke beoordeling van het bezwaarschrift plaatsvinden. Indien door bezwaarmaker geen (gegronde) feiten of omstandigheden kunnen worden aangegeven voor de termijnoverschrijding wordt het bezwaarschrift op grond van artikel 7:3 Awb buiten zitting (zonder het horen van bezwaarmaker) afgedaan. Er volgt dan nog slechts een advies (kennelijk niet-ontvankelijk) aan het bestuursorgaan omtrent de wijze waarop op het bezwaarschrift dient te worden beslist.

Als het bezwaarschrift compleet is kan de zaak, in overleg met de vakafdeling, geagendeerd worden voor een hoorzitting. Het bestuursorgaan, door tussenkomst van de vakafdeling dat het bestreden besluit heeft voorbereid, ontvangt van de secretaris van de commissie het verzoek om uiterlijk de donderdag voorafgaand aan de zitting het verweerschrift (met daarin het standpunt van het bestuursorgaan verwoord) en de relevante stukken uit het dossier te zenden aan de secretaris. Op deze donderdag worden de stukken aan de commissie verzonden. Aan bezwaarmakers wordt eveneens het verweerschrift toegezonden.

Hoorzitting

De wet schrijft dwingend voor dat bezwaarmaker in de gelegenheid wordt gesteld om te worden gehoord. Slechts in enkele gevallen (indien er op voorhand redelijkerwijs geen twijfel over mogelijk is dat de bezwaren niet kunnen leiden tot een andersluidend besluit) kan een hoorzitting achterwege blijven zoals bij de hiervoor genoemde kennelijke niet-ontvankelijkheid. Kennelijke ongegrondheid kan ook een reden zijn om een hoorzitting achterwege te laten. In de praktijk komt dit zelden voor.

Tenminste drie weken voor de hoorzitting ontvangen de betrokken partijen (bezwaarmaker, vergunninghouder/derdenbelanghebbenden en het bestuursorgaan) een uitnodiging voor de hoorzitting en de informatiefolder "Een bezwaar tegen een besluit?". Bezwaarmakers zijn niet verplicht om op de hoorzitting te verschijnen. In de Verordening is geregeld dat de zittingen in beginsel openbaar zijn. De zitting vindt met gesloten deuren plaats indien de voorzitter van de commissie of een van de aanwezige leden het nodig oordeelt of indien een belanghebbende daartoe een verzoek doet.

De gang van zaken tijdens de hoorzitting is als volgt.

Bezwaarmaker wordt uitgenodigd om het bezwaarschrift mondeling toe te lichten en te reageren op het verweerschrift. Daarna is het woord aan de vertegenwoordiger(s) van het bestuursorgaan. Na de

toelichting van beide partijen op hun standpunten kunnen de commissieleden vragen stellen aan de partijen. Van de hoorzitting wordt een verslag gemaakt.

Beraadslaging en advies

Na de hoorzitting beraadslaat de commissie in beslotenheid over het uit te brengen advies. De secretaris stelt vervolgens een concept-advies op en stuurt dit (per mail) aan de voorzitter en de bij die zitting aanwezige (overige) leden. Na akkoord wordt het ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de commissie en verzonden aan de vakafdeling.

Beslissing op bezwaar

Het bestuursorgaan neemt vervolgens een beslissing op het bezwaarschrift met inachtneming van datgene wat de commissie heeft geadviseerd. Het advies van de commissie is niet bindend, echter indien afgeweken wordt van het advies van de commissie dient dat duidelijk gemotiveerd te worden door het bestuursorgaan. Het verslag van de hoorzitting en het advies van de commissie worden tegelijkertijd met de beslissing op bezwaar aan partijen toegezonden.

Beslistermijn

Op 1 oktober 2009 is de "Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen" in werking getreden. Deze wet verplicht de overheid tot het betalen van een dwangsom wanneer zij niet binnen de wettelijk vastgestelde termijn een beslissing neemt. Tegelijk met deze wet is in werking getreden de wet die o.a. voorziet in aanpassing van de beslistermijnen voor bezwaarschriften in de Awb, nu de beslistermijnen in de praktijk veelal niet haalbaar bleken te zijn.

De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift bedraagt zes weken, waarbij de termijn aanvangt met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt. De Awb schrijft voor dat de beslissing in principe binnen (indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld) twaalf weken na de dag waarop de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is verstreken, genomen moet worden. Deze termijn kan met zes weken worden verdaagd. Partijen ontvangen een verdagingsbericht.

Deze beslistermijn voor bezwaarschriften kan om diverse redenen worden "opgeschort". Verder zijn er diverse gronden voor "uitstel" van de beslissing op bezwaar. De commissie merkt hierbij op dat het regelmatig voorkomt dat de indiener van een bezwaarschrift om extra tijd verzoekt voor het aanleveren van gegevens, of dat de behandeling van het bezwaarschrift naar aanleiding van de hoorzitting wordt aangehouden in afwachting van onderhandelingen tussen gemeente en de indiener van het bezwaarschrift dan wel nog nadere stukken worden ingediend of nadere onderzoeken dienen te worden verricht. Voor het verkrijgen van de instemming met uitstel van bezwaarde is expliciete actie vereist. Er moet namelijk gevraagd worden of bezwaarde met uitstel wil instemmen.

Is de termijn verstreken en heeft het bestuursorgaan geen besluit genomen op het ingediende bezwaarschrift dan kan bezwaarmaker het bestuur in gebreke stellen. Indien twee weken na ontvangst van de ingebrekestelling door het bestuursorgaan nog geen besluit is genomen, verbeurt het per dag dat het besluit uitblijft een dwangsom (de maximale looptijd van de dwangsom is 42 dagen en de dwangsom bedraagt ten hoogste € 1260,00).

Nieuw besluit tijdens bezwaarschriftprocedure

Het komt voor dat het bestuursorgaan in het ingediende bezwaarschrift al direct aanleiding ziet om het bestreden besluit aan te passen, nog voordat een behandeling bij de commissie heeft plaatsgevonden. Het staat het bestuursorgaan vrij om in dat geval een nieuw besluit te nemen. Wanneer een nieuw besluit is genomen, wordt het bezwaarschrift op grond van de Awb geacht mede gericht te zijn tegen dat nieuwe besluit, tenzij laatstbedoeld besluit aan het bezwaar of beroep geheel tegemoet komt.

HOOFDSTUK 4

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In 2013 heeft de commissie (in totaal) 9 (10)* keer vergaderd.

Een enkele keer was een vast lid niet aanwezig: in 4 gevallen is gehoord door de vaste leden, in 2 gevallen door twee vaste leden (waaronder de voorzitter) en het plaatsvervangende lid, in 1 geval door twee vaste leden (waaronder de plaatsvervangend voorzitter), in 1 geval door een vast lid (de voorzitter) en het plaatsvervangende lid, en in 1 geval door de plaatsvervangend voorzitter en een vast lid. In alle gevallen is het vereiste quorum aanwezig en worden het verslag en het advies ter accordering aan alle commissieleden toegezonden.

Instream/Prognose

In 2013 heeft de commissie 34 (37)* nieuwe bezwaarschriften ontvangen. De commissie verwacht dat het aantal door de commissie *behandelde* bezwaarschriften in 2014 in totaal ongeveer (weer) gelijk zal zijn aan het aantal (28)* behandelde bezwaarschriften in 2012.

Oordeel van de commissie

Vanzelfsprekend acht de commissie het van belang dat de adviezen van de commissie ook een signaalfunctie hebben in de richting van (de werkzaamheden van) de afdelingen die zich met de ambtelijke advisering richting het college en de gemeenteraad bezighouden en waar de primaire besluiten worden voorbereid. Ter verbetering van de kwaliteit van de besluitvorming doet de commissie in het voorliggende verslag daartoe enkele aanbevelingen.

a. Kwaliteit bestreden besluiten

Allereerst is de commissie van oordeel dat de (door bezwaarmakers bestreden) besluiten die de commissie onder ogen krijgt in beginsel over het algemeen goed van kwaliteit zijn.

Kijkend naar de belangrijkste eisen die door de Awb aan besluiten worden gesteld, te weten:

- Het verzamelen van alle relevante feiten die nodig zijn om een besluit te nemen;
- Het maken van een zorgvuldige belangenafweging naar aanleiding van de verzamelde feiten;
- Het duidelijk motiveren van de beslissing, zodat het voor belanghebbenden kenbaar is wat de beslissing van het bestuursorgaan is en op welke wettelijke regeling/beleid(sregels) het besluit wordt genomen en
- Het duidelijk vermelden van de rechtsmiddelen die tegen het besluit kunnen worden ingesteld

constateert de commissie dat hier doorgaans aan wordt voldaan.

De burger moet uit het besluit duidelijk kunnen lezen wat besloten is, waarom dat besloten is en op welke wettelijke grondslag het besluit is genomen. De commissie heeft de afgelopen jaren uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor de motivering van de primaire besluiten. Een motiveringsgebrek hoeft niet altijd te leiden tot een nieuw besluit. Het komt voor dat een bestuursorgaan dat zijn primaire besluit heroverweegt tot de conclusie komt dat de beslissing op zichzelf juist is, maar de onderbouwing van de beslissing niet. De commissie heeft in deze gevallen geadviseerd om het bestreden besluit in stand te laten (ongegrond) met verbetering van de motivering in de beslissing op bezwaar. Evenals in 2012 heeft de commissie in 27% (25%)* geadviseerd om de motivering van het besluit aan te passen. De commissie vraagt dan ook blijvend aandacht voor dit punt.

Voorts beveelt de commissie aan om goed te kijken welk bestuursorgaan met betrekking tot het besluit bevoegd is.

Daarnaast vraagt de commissie, gelet op het aantal intrekkingen -32%- (30%)*, blijvend aandacht voor het proces van de primaire besluitvorming.

b. Werkwijze bezwaarschriftencommissie

De werkwijze van de commissie als zodanig verloopt naar tevredenheid.

- In dit kader merkt de commissie op dat in het merendeel van de zaken het bezwaar ongegrond wordt verklaard, maar dat -mede door de zorgvuldige behandeling en persoonlijke benadering in de bezwaarfase waar middels een gesprek met de bezwaarmaker geprobeerd wordt om het probleem op te lossen zonder te komen tot juridische procedures- geen beroep wordt ingesteld bij de bestuursrechter. Indien (hoger) beroep wordt ingesteld houdt dit meestal stand;
- De commissie ziet voor zichzelf een actieve rol weggelegd op het vlak van conflicthantering (pre-mediation in de bezwaarfase);
- De commissie is zeer tevreden over het feit dat de verweerschriften dit verslagjaar over het algemeen goed van kwaliteit waren, en onderstreept het belang van het opstellen van een verweerschrift;
- Tenslotte prijst de commissie de uitstekende secretariële ondersteuning alsmede de overige faciliteiten.

c. beslistermijn

Zoals hiervoor reeds is opgemerkt is vanaf 1 oktober 2009 de “Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen” in werking getreden. Deze wet verplicht de overheid tot het betalen van een dwangsom wanneer zij niet binnen de (verruimde) wettelijk vastgestelde termijn een beslissing neemt. De commissie beveelt aan om kritisch te blijven kijken naar de afhandelingsduur van individuele bezwaarschriften en te blijven streven naar afhandeling van elk bezwaarschrift binnen de wettelijke termijn. De commissie wijst in dit kader voorts nog op de bewaking door het Corsa postregistratie-systeem.

Oirschot, september 2014

Mr. W.A.M. Waarma, voorzitter

* cijfers 2012

